

Persoonsgegevens in de Archiefbank en de Beeldbank van het Stadsarchief Amsterdam

Beperking van de toegang tot en de correctie van data en metadata om reden van bescherming van de persoonlijke levenssfeer

mei 2018

Inhoudsopgave

1. Inleiding
2. Beperking op openbaarheid van data (informatie vastgelegd in documenten)
 - 2.1 Vaststellen van de beperking op de openbaarheid
 - 2.2 Registratie van de beperking op de openbaarheid
 - 2.3 Openbare en niet openbare data binnen één inventarisnummer
3. Beperking op openbaarheid van metadata (toegangen/indexen op data)
 - 3.1 Verwerking van persoonsgegevens bij niet openbare data
 - 3.2 Verwerking van persoonsgegevens bij openbare data
 - 3.3 Persoonsgegevens in de Beeldbank
4. Structurele opheffing van de beperking op de openbaarheid van data
 - 4.1 Opheffen na verloop van de gestelde termijn
 - 4.2 Opheffen op verzoek
5. Incidentele opheffing van de beperking op de openbaarheid van data
6. Incidentele uitbreiding van de beperking op de openbaarheid van data
7. Correctie van data en metadata

1. Inleiding

In de Archiefwet 1995 (AW) is vastgelegd dat iedereen in principe recht heeft op inzage van alle documenten die worden bewaard in openbare archiefbewaarplaatsen¹. Maar er zijn een aantal redenen waarom het inzien van stukken toch niet wordt toegestaan. Is het archief bijvoorbeeld slecht toegankelijk of zijn de documenten bijzonder kwetsbaar dan kan de gemeentearchivaris het recht van derden op inzage van de documenten, eventueel voor een vastgestelde termijn, beperken. Een belangrijke reden waarom inzage in een document niet wordt toegestaan is wanneer er een beperking is gesteld aan de openbaarheid. De wet noemt drie redenen waarom beperkingen aan de openbaarheid van archiefstukken kunnen worden gesteld², maar de meest voorkomende reden is de bescherming van de persoonlijke levenssfeer van personen genoemd in het document. In deze tekst wordt toegelicht hoe het Stadsarchief Amsterdam (SAA) beperkingen die zijn gesteld aan de openbaarheid van archiefstukken realiseert in de online zoeksystemen die derden toegang geven tot de documenten, te weten de Archiefbank en de Beeldbank.

De documenten en de informatie vastgelegd in die documenten worden in deze tekst aangeduid als de **data** die het archief beheert. De gegevens die het SAA samenstelt om die data toegankelijk te maken en te beheren worden **metadata** genoemd. De gegevens waarop gezocht kan worden in de inventarissen en indexen in de Archiefbank en de Beeldbank zijn beschrijvende metadata.

In principe zijn de beschrijvende metadata die het SAA samenstelt toegankelijk voor iedereen. Maar wanneer het persoonsgegevens betreft waarmee iemand die nu leeft geïdentificeerd

¹ AW 1995, artikel 14

² AW 1995, artikel 15

kan worden, worden de gegevens niet, of niet allemaal, opgenomen in de zoeksystemen. Dat is op basis van de Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG)³. In de AVG is de verwerking van persoonsgegevens van natuurlijke personen geregeld. De AVG stelt dat de verwerking van persoonsgegevens voor historische (waaronder genealogische), statistische en wetenschappelijke doeleinden in principe rechtmatig is⁴. De AVG is niet van toepassing op overleden personen. De AVG biedt personen de optie persoonsgegevens hem of haar zelf betreffend op verzoek te laten verbeteren, aan te laten vullen, te laten verwijderen of af te laten schermen⁵.

Doel van deze tekst is gebruikers van de archieven te informeren over de redenen waarom en de wijze waarop het SAA beperkingen legt op de toegang tot de data en metadata in de archiefbewaarpplaats voor zover deze te maken hebben met de bescherming van de persoonlijke levenssfeer. Deze tekst geeft geen antwoord op vragen over de beperking op de toegang tot data en metadata om andere redenen. Informatie over beperking op de aanvraagbaarheid van archieven en over beperking op de levering van reproducties is te vinden op de website van het SAA⁶.

2. Beperking op de openbaarheid van data (informatie vastgelegd in documenten)

2.1 Vaststellen van de beperking op openbaarheid

Op het moment van de overbrenging van een gemeentelijk archief, of de schenking of in bewaarneming van een particulier archief in de archiefbewaarpplaats, kunnen beperkingen worden gesteld aan de openbaarheid van data in deze archieven. In de 'verklaring van overbrenging' of in een onderlinge 'overeenkomst van schenking of bewaarneming' worden de aard en duur van de beperking op de openbaarheid vastgelegd⁷.

Wanneer men een beperking aan de openbaarheid wil stellen van data die ouder zijn dan 75 jaar, dan moeten Gedeputeerde Staten van Noord-Holland daarvoor toestemming geven⁸. Echter, indien in wetgeving specifiek op het terrein waar de data betrekking op hebben bepalingen over overbrenging en/of openbaarheid zijn opgenomen, dan wordt geen toestemming gevraagd. Zo is in het Burgerlijk Wetboek (BW) geregeld dat geboorteakten pas naar de archiefbewaarpplaats worden overgebracht en daarmee openbaar worden 100 jaar na afsluiting van het register⁹.

Of data wel of niet in openbaarheid beperkt moeten worden om de persoonlijke levenssfeer van personen te beschermen is aan interpretatie onderhevig. Bij overbrenging stelt de archiefvormer, geadviseerd door de gemeentearchivaris, de beperking. Binnen het SAA is een privacy coördinator benoemd die de gemeentearchivaris adviseert over vragen de bescherming van de persoonlijke levenssfeer betreffend. Binnen de gemeente Amsterdam

³ De AVG is op 25 mei 2018 in werking getreden en verving de Wet bescherming persoonsgegevens (Wbp).

⁴ AVG, artikel 5, lid 1

⁵ AVG, artikelen 16-18 en 21

⁶ <https://archieff.amsterdam/uitleg/studiezaal/52-ongeinventariseerd-archief>
<https://archieff.amsterdam/uitleg/persoonsgegevens/36-niet-openbaar-archief>
<https://archieff.amsterdam/uitleg/studiezaal/50-reproducties>

⁷ AW 1995, artikelen 15 en 16 en Archiefbesluit 1995, artikel 10

⁸ AW 1995, artikel 15, lid 4

⁹ BW, boek 1, artikel 17a

ziet de Functionaris Gegevensbescherming toe op de naleving van regelgeving op het gebied van privacybescherming. Daarnaast bestaat een Commissie Persoonsgegevens Amsterdam (CPA) die in geval van twijfel omtrent een te stellen beperking op de openbaarheid om advies kan worden gevraagd.

Voorbeeld van een archief waar bij de overbrenging over een te stellen beperking op de openbaarheid advies is gevraagd aan de Registratiecommissie (voorloper van de CPA) is het Woningkaartenbestand uit de periode 1954-1989, van de Dienst Persoons- en Geo-informatie. Besloten is geen algehele beperking aan de openbaarheid van de kaarten te stellen, maar middels een advertentie deze overbrenging onder algemene aandacht te brengen en personen de mogelijkheid te bieden afzonderlijke woningkaarten in openbaarheid te laten beperken wanneer uit de kaart blijkt dat betrokkene geregistreerd staat als wonend of gewoond hebbend in de woning.

Data met informatie over de persoonlijke levenssfeer van identificeerbare en mogelijk nog levende personen kunnen in openbaarheid worden beperkt. Is op basis van de archivalia de datum waarop de data openbaar mogen worden niet exact te bepalen, dan wordt een datum gekozen van 75 jaar na sluiting van het dossier of 100 jaar na de geboorte van de in de data genoemde, jongste persoon.

In het geval dat de data bijzondere persoonsgegevens van mogelijk nog levende personen bevatten, worden deze langer in openbaarheid beperkt. Bijzondere persoonsgegevens zijn in de AVG gedefinieerd als persoonsgegevens waaruit ras of etnische afkomst, politieke opvattingen, religieuze of levensbeschouwelijke overtuigingen, of het lidmaatschap van een vakbond blijken, of genetische gegevens, biometrische gegevens met het oog op unieke identificatie van een persoon, gegevens over gezondheid, gegevens met betrekking tot iemands seksueel gedrag of seksuele gerichtheid, of gegevens over strafrechtelijke veroordelingen en strafbare feiten¹⁰. Voorbeeld van een archiefbestand met data met bijzondere persoonsgegevens zijn de cliëntendossiers van de GGD. Deze dossiers zijn in openbaarheid beperkt voor 110 jaar na de geboorte van betrokkene.

Of data met bijzondere persoonsgegevens überhaupt worden overgedragen aan het SAA en eventueel onder welke voorwaarden dat geschiedt, is geregeld in de AVG¹¹, de Nederlandse Uitvoeringswet AVG¹² en kan nader zijn geregeld in wetgeving specifiek betrekking hebbend op het terrein van de archiefvormer. Voorbeeld van dergelijke wetgeving is de Wet overeenkomst inzake geneeskundige behandeling¹³.

Er zijn in het verleden archieven in de bewaarplaats opgenomen waarbij geen beperkingen aan de openbaarheid zijn gesteld op data die onder de huidige wet- en regelgeving wel in openbaarheid zouden worden beperkt. De beperking aan de openbaarheid kan dan alsnog worden gesteld¹⁴. Bij aanvragen voor digitalisering van inventarisnummers via de Archiefbank wordt ieder inventarisnummer gecontroleerd op mogelijke redenen een beperking aan de openbaarheid te stellen voordat de aanvraag wordt gehonoreerd.

Bij eventuele vragen over de opheffing van een beperking op de openbaarheid of over de interpretatie van de beperking kan de vormer van het archief waar de vragen betrekking op

¹⁰ AVG, artikel 9, lid 1 en artikel 10

¹¹ AVG, artikel 9, lid 2

¹² UAVG, artikel 24

¹³ BW, boek 7, artikelen 446-468

¹⁴ AW 1995, artikel 15, lid 2 en artikel 16, lid 2

hebben worden geconsulteerd. Is de archiefvormer niet meer bekend of bereikbaar, dan beslist de gemeentearchivaris over dergelijke vragen.

2.2 Registratie van de beperking op openbaarheid

Bij de inventarisatie van de archieven worden inventarisnummers waar data in voorkomen die onder een beperking op de openbaarheid vallen voorzien van de datum waarop de beperking vervalt en waarop de inventarisnummers openbaar worden. In de inventarissen in de Archiefbank staat bij zo'n inventarisnummer 'openbaar vanaf xxxx', waarbij xxxx het jaar is waarin het inventarisnummer openbaar wordt. Op 1 januari worden alle inventarissen in de Archiefbank vernieuwd en worden beperkingen die zijn komen te vervallen verwijderd.

Als een inventarisnummer in openbaarheid is beperkt, is het voor gebruikers niet mogelijk om via de Archiefbank te vragen om digitalisering van het inventarisnummer. Zijn er wel scans van het inventarisnummer aanwezig, dan kunnen die niet worden aangeschaft en niet worden ingezien door gebruikers van de Archiefbank. De thumbnails van de scans in de inventaris zijn dan zwart. Op 1 januari komen eventueel aanwezige scans van eerder in openbaarheid beperkte inventarisnummers beschikbaar voor gebruik en wordt het mogelijk digitalisering van openbaar geworden inventarisnummers aan te vragen.

2.3 Openbare en niet openbare data binnen één inventarisnummer, index of scan

Binnen één inventarisnummer kunnen zowel data voorkomen die wel als die niet onder een beperking vallen. Een vastbladig register bijvoorbeeld waarin gedurende een ruime periode gegevens zijn genoteerd, kan gegevens bevatten van zowel personen die zijn overleden als van personen die niet zijn overleden. Als de beperking alleen geldt voor gegevens over levende personen, dan zijn de gegevens van de overleden personen in principe niet in openbaarheid beperkt. Echter, omdat het in een inventaris van de Archiefbank niet mogelijk is bij het stellen van een beperking te differentiëren op het niveau van een scan, of van een gedeelte van een scan, wordt binnen de inventaris het gehele inventarisnummer beperkt in openbaarheid.

Op sommige delen van archieven worden niet alleen inventarissen maar ook indexen gemaakt (zie ook hoofdstuk 3). Indexen kunnen worden gemaakt op namen van personen, op geografische gegevens, op datering en op 'overige' gegevens. Via de metadata in de indexen wordt alleen toegang gegeven tot data waar geen beperking op de openbaarheid op rust. Zijn er in een index scans van data waar wel een beperking op rust, dan is de scan niet in te zien en is de thumbnail van de scan zwart. In één index kunnen zowel scans van openbare als niet openbare data zijn opgenomen.

Als er een index op persoonsnaam wordt gemaakt op inventarisnummers die in openbaarheid beperkt zijn wegens de privacybescherming van levende personen, maar die zowel data van levende als overleden personen bevatten, dan worden via de index de data die openbaar mogen zijn, dus de data met betrekking tot de overleden personen, geleverd. Scans in de index gekoppeld aan namen van personen waarvan niet bekend is dat ze zijn overleden, zijn dan niet toegankelijk en de thumbnail is in de Archiefbank afgedekt. Zo is het mogelijk dat via de index scans raadpleegbaar zijn, die via de inventaris niet raadpleegbaar zijn.

Een voorbeeld hiervan is de index op de Comportementboeken uit het archief van de Kweekschool voor de Zeevaart. In de Comportementboeken zijn gegevens genoteerd over leerlingen van de school. Dit is een particulier archief en bij de overdracht is overeengekomen

dat alleen gegevens van overleden leerlingen openbaar zijn. De beperking op de openbaarheid van de inventarisnummers wordt bepaald door de geboortedatum van de jongst vermelde persoon in een inventarisnummer. Er is ook een namenindex op de Comportementboeken gemaakt. Via deze index zijn scans van afzonderlijke pagina's uit de boeken ontsloten. De beperking op de openbaarheid via de index is bepaald door de geboortedatum van de geïndexeerde persoon. Via de index zijn scans van pagina's uit Comportementboeken wel openbaar, terwijl het volledige boek nog niet openbaar is.

Ook op een scan van één document kunnen zowel openbare als niet openbare data voorkomen. Normaal gesproken is de scan dan niet in te zien, maar in een enkel geval zijn de gedeelten van de scan waar zich de niet openbare data bevinden zwart gemaakt, waardoor de scan toch ingezien kan worden. Voorbeeld hiervan zijn de Archiefkaarten van Persoonskaarten uit het archief van het Bevolkingsregister. De vakjes met gegevens over de godsdienst en de vakjes met 'opmerkingen' zijn op deze kaarten zwart gemaakt.

3. Beperking op openbaarheid van metadata (toegangen/indexen op data)

3.1 Verwerking van persoonsgegevens bij niet openbare data

Het maken van een index op persoonsnamen en op geboortedata is volgens de AVG een vorm van verwerking van persoonsgegevens. Wanneer de verwerking van persoonsgegevens de gegevens betreft van natuurlijke, identificeerbare en levende personen stelt de AVG regels om de privacy van die personen te beschermen. Bij het samenstellen van indexen moet het SAA de gegevens daarom zodanig verwerken dat via de namenindex levende personen niet door derden geïdentificeerd kunnen worden. Het SAA neemt wanneer een index wordt gemaakt op een archiefbestand waar ook niet-openbare data in zitten, van personen, van wie uit de data waar de index op is gemaakt, niet blijkt of deze personen zijn overleden, alleen de naam en het jaar van geboorte van die personen op in de index. Aan de hand van alleen de naam en het geboortjaar kunnen derden de personen in principe niet identificeren.

Tegelijkertijd kunnen personen zelf over het algemeen wel weten dat er data betreffende henzelf in het archief zijn opgenomen. Willen zij de gegevens over zichzelf inzien, dan kunnen ze vragen om een incidentele opheffing van de beperking gesteld aan de openbaarheid van de data (zie hoofdstuk 5). Door het online zetten van indexen met voor derden niet identificeerbare persoonsgegevens krijgen personen de mogelijkheid gegevens hen zelf betreffend, die blijvend bewaard zullen worden, in te zien. Daarbij bestaat de mogelijkheid eventueel een verzoek in te dienen hun zienswijze toe te voegen wanneer de gegevens niet correct of volledig zijn (zie hoofdstuk 7).

Het is niet volledig uit te sluiten dat personen aan de hand van hun naam en geboortjaar toch door derden zijn te identificeren. Iemand met meerdere en/of uitzonderlijke voornamen kan voor derden die de persoon kennen wel met een grote mate van waarschijnlijkheid identificeerbaar zijn. De informatie die deze derden dan over de persoon te weten krijgen zijn de volledige voorna(a)m(en), het jaar van geboorte en het feit dat er in het archief waar de index op is gemaakt, gegevens betreffende de persoon zijn opgenomen. Die gegevens zelf zijn niet openbaar en zijn dus voor derden niet opvraagbaar. Het SAA meent dat het belang van de mogelijkheid die een ieder krijgt om te zien in welke archieven gegevens over hem/haar zijn opgenomen en vervolgens deze gegevens ook in te zien, opweegt tegen het

belang van mogelijk identificeerbare personen dat hun voorna(a)m(en), geboortejaar en de aanwezigheid van data in een archief aan derden bekend worden. Echter, personen die gegevens hen zelf betreffend uit een index willen laten verwijderen kunnen een verzoek indienen tot het afschermen van metadata in een index (zie hoofdstuk 6.)

3.2 Verwerking van persoonsgegevens bij openbare data

De AW stelt de standaard termijn van overbrenging, en daarmee van openbaar worden, van archieven op 20 jaar na hun ontstaan. Er zijn daarom ongetwijfeld gegevens over levende personen te vinden in archieven. Wordt er een index gemaakt op personen en blijkt uit de data niet dat de betrokkene is overleden, dan wordt in de index alleen de naam en, indien aanwezig, het geboortejaar (of soms de leeftijd) opgenomen en worden de scans van pagina's gekoppeld aan de naam in de index niet geleverd. Zo kan het zijn dat data waaraan in principe géén beperking op de openbaarheid is gesteld, toch niet worden geleverd via een index.

Voorbeeld van een dergelijke index in de Archiefbank van het SAA is de index op de transportlijsten voor Teverkgestelden in de Tweede Wereldoorlog. Deze lijsten zijn openbaar. Op de lijsten staan namen en geboortedata. Die zijn opgenomen in de index. Omdat niet bekend is welke personen vermeld op de lijsten zijn overleden, worden personen die langer dan 100 jaar geleden zijn geboren in de index behandeld alsof zij overleden zijn, en personen die minder dan 100 jaar geleden zijn geboren als levend. Van personen ouder dan 100 jaar is de volledige geboortedatum vermeld en kunnen via de index scans van de lijsten worden aangeschaft en ingezien; van personen jonger dan 100 jaar is alleen het geboortejaar vermeld en kunnen via de index geen scans worden aangeschaft. In de inventaris zijn de transportlijsten chronologisch geordend en gebundeld in hoeveelheden van enkele honderden. Omdat het archief openbaar is kunnen via de inventaris wel alle scans van alle lijsten worden aangeschaft en geraadpleegd.

Zijn in een openbaar archiefbestand wel persoonsnamen opgenomen maar geen geboortedatum of gegevens over de leeftijd van de persoon, en wordt er een index op persoonsnaam gemaakt, dan worden de personen beschouwd als niet identificeerbaar en worden via de naamindex de scans van pagina's waarop de naam voorkomt wél geleverd. Voorbeeld van een dergelijke index in de Archiefbank van het SAA is de index op de Meldingsrapporten van de Politie in de Tweede Wereldoorlog.

3.3 Persoonsgegevens in de Beeldbank

Omdat identificatie door derden van personen die zijn afgebeeld eenvoudig kan zijn, worden namen van levende personen in de beschrijving van afbeeldingen alleen genoemd als de betrokken persoon daar toestemming voor heeft gegeven. Uitzondering hierop vormen afbeeldingen van personen in een openbare functie. Bij een foto van de burgemeester mag de naam van de burgemeester worden genoemd zonder dat zijn of haar toestemming daarvoor is gevraagd.

Er zijn personen die in het verleden bij het maken van de foto hun naam hebben gegeven en toestemming hebben gegeven de naam op te nemen in de beschrijving van de foto. Nu de beschrijvingen online te vinden zijn via de Beeldbank willen ze hun naam liever niet opgenomen zien in de beschrijving van de foto. Indien deze personen contact opnemen met het SAA wordt hun naam uit de Beeldbank verwijderd en wordt hen gevraagd of ze wel

toestemming geven de naam in de beschrijving te laten staan in de metadata beheer omgeving en de naam 100 jaar na hun geboorte alsnog toegevoegd mag worden aan de beschrijving. Dit zou je een 'beperking aan de openbaarheid van metadata' kunnen noemen.

De serie foto's rondom het thema Aids van fotograaf Han Singels is een voorbeeld van een fotoserie waar betrokkenen in de jaren '90 toestemming hebben gegeven hun naam op te nemen in de beschrijving. Een betrokkene heeft verzocht zijn naam niet meer online te koppelen aan deze foto. Dit verzoek is gehonoreerd en naar aanleiding van dit verzoek heeft het SAA besloten ook op de overige namen bij foto's uit deze serie een beperking te stellen aan de openbaarheid van de metadata.

4. Structurele opheffing van de beperking op de openbaarheid van data

4.1 Opheffen na verloop van de gestelde termijn

Beperkingen aan de openbaarheid zijn altijd gebonden aan een vastgestelde termijn. Op 1 januari worden in de inventarissen alle beperkingen op inventarisnummers verwijderd die gedurende het afgelopen kalenderjaar zijn komen te vervallen. Eventueel aanwezige scans zijn vanaf die datum beschikbaar voor raadpleging en nog niet gedigitaliseerde inventarisnummers kunnen op verzoek worden gedigitaliseerd.

Eveneens vanaf 1 januari worden in de indexen de scans voor inzage vrij gegeven waarvan de beperking is komen te vervallen. Dat betreft momenteel met name scans die zijn gekoppeld aan metadata van personen waarvan geen overlijdensdatum is geregistreerd in het betreffende archiefstuk maar waarvan het geboortjaar (meer dan) 100 jaar geleden is. Omdat verversing van de vele miljoenen indexgegevens enkele dagen in beslag neemt, komen de data niet stipt op 1 januari, maar wel in de eerste week van januari beschikbaar.

Tegelijkertijd worden ook de metadata aangevuld met gegevens die nog niet waren vrij gegeven. Dit betreft met name de dag en maand van geboorte van betrokkene.

4.2 Opheffen op verzoek

Op verzoek van derden kan de beperking gesteld aan de openbaarheid worden opgeheven als de indiener van het verzoek kan aantonen dat de reden waarom de beperking is gesteld niet (langer) van kracht is. In de praktijk wordt met name bij de indexen op persoonsnamen verzocht de beperking op de openbaarheid op te heffen van scans van data van overleden personen.

Bij het indienen van een verzoek tot opheffen van de beperking moet de indiener aantonen dat een persoon is overleden. Geaccepteerd als bewijs van overlijden worden een rouwkaart, een rouwadvertentie of een document uit het bevolkingsregister. SAA controleert of de aangeleverde gegevens correct zijn en of de data in de gevraagde index betrekking hebben op de persoon waar voor de gegevens zijn aangeleverd. Komen nieuwe indexen online waarin deze persoon ook voorkomt, dan moet de procedure worden herhaald. Gegevens in de indexen zijn niet aan elkaar gekoppeld.

5. Incidentele opheffing van de beperking op de openbaarheid van data

In de AW is geregeld dat een verzoek kan worden ingediend om voor degene die het verzoek

indient de beperking buiten toepassing te laten¹⁵. Een dergelijk verzoek moet schriftelijk worden ingediend. SAA heeft daarvoor een standaardformulier ontwikkeld. De aanvrager moet onder andere de reden waarom hij of zij de data wil inzien toelichten.

Bij archieven waar met de archiefvormer overeengekomen is dat de archiefvormer of diens rechtsopvolger beslist over een verzoek tot het buiten toepassing laten van de beperking wordt het verzoek door het SAA gezonden aan de archiefvormer. Bij een positief besluit begeleidt SAA de inzage conform eventuele voorwaarden van de archiefvormer. Bij archieven waar geen afspraken zijn gemaakt omtrent beoordeling van een verzoek tot het buiten toepassing laten van de beperking aan de openbaarheid, beslist de gemeentearchivaris over een verzoek. Daarbij wordt een afweging gemaakt tussen het belang van de aanvrager en het belang van de beperking.

In de regel worden verzoeken om inzage van in openbaarheid beperkte data die informatie bevatten met betrekking tot de persoon die het verzoek indient, gehonoreerd mits inzage van de data niet de persoonlijke levenssfeer aantast van andere in het document genoemde en mogelijk in leven zijnde personen. Indien dat mogelijk is, wordt de aanvrager verzocht toestemming voor de inzage te vragen aan eventueel overige in de data genoemde personen. Dergelijke verzoeken betreffen bijvoorbeeld verzoeken om inzage van dossiers van de Sociale Dienst op naam van vader of moeder van de indiener. Zijn die nog in leven, dan is toestemming voor inzage nodig. Namen van personen genoteerd in een dossier die mogelijk nog in leven zijn, maar niet relevant voor de indiener van het verzoek kunnen eventueel door SAA worden afgeschermd bij inzage.

In gevallen waarin de aanvrager de naam of het adres van in het dossier genoemde personen niet kent, kan bemiddeling voor toestemming tot inzage worden gevraagd aan de Directie Basisinformatie van de gemeente. Dit betreft met name verzoeken van personen die inzage willen hebben in documenten om de naam te leren kennen van niet bekende ouders of van niet bekende broers en zussen.

In een aantal gevallen worden verzoeken tot inzage gehonoreerd onder beperkende voorwaarden met betrekking tot reproductie van de data.

Volgens de AVG heeft een persoon recht op inzage in zijn/haar eigen gegevens¹⁶. Bij aanvragen om inzage van gegevens die uitsluitend betrekking hebben op de eigen persoon kan de gemeentearchivaris de procedure van verzoek om toestemming tot inzage vereenvoudigen. Dat is bijvoorbeeld het geval bij inzage van de Persoonskaarten. Inzage van de scan van een in openbaarheid beperkte, eigen persoonskaart kan in het Stadsarchief op vertoon van een geldig identiteitsbewijs op mondeling verzoek en zonder toelichting op de reden waarom betrokkene de eigen persoonskaart wil zien. Betreft het verzoek inzage van de persoonskaart van iemand anders, dan kan dit op mondeling verzoek van de aanvrager met schriftelijke toestemming en een kopie van een geldig identiteitsbewijs van de persoon op wiens naam de kaart is gesteld.

Verzoeken om inzage ten behoeve van wetenschappelijk onderzoek worden over het algemeen gehonoreerd op voorwaarde dat de onderzoeker de gegevens met betrekking tot personen geanonimiseerd publiceert of alleen geanonimiseerd statistisch verwerkt.

¹⁵ AW 1995, artikel 15, lid 3

¹⁶ AVG, artikel 15, lid 1

6. Incidentele uitbreiding van de beperking op de openbaarheid van data

Zoals eerder gemeld kent de AVG personen het recht toe een verzoek in te dienen om de verwerking van persoonsgegevens hem of haar betreffend te beperken of daar bezwaar tegen te maken¹⁷. Het verzoek zal getoetst worden aan de AVG. Het eventueel afschermen van de persoonsgegevens voert het SAA uit door op verzoek van personen aan data en metadata henzelf betreffend een beperking op de openbaarheid te stellen. De termijn van de beperking wordt in overleg vastgesteld.

In zeer uitzonderlijke gevallen wordt ook op verzoek van nabestaanden aan data en/of metadata met informatie over overleden personen beperkingen gesteld aan de openbaarheid. In overleg met de nabestaanden wordt een termijn gesteld waarop de beperking komt te vervallen.

Mochten verzoeken tot uitbreiding van de beperking op de openbaarheid mogelijk de belangen van derden schaden, dan zal de gemeentearchivaris een afweging maken tussen de belangen van de indiener en van deze derden.

7. Correctie van data of van metadata

Eerder is aangegeven dat de AVG personen het recht toe kent om persoonsgegevens hem of haar betreffend op verzoek te laten verbeteren, aan te laten vullen of te laten verwijderen¹⁸. Op basis van landelijk vastgestelde selectielijsten wordt bepaald welke documenten en archiefbestanden worden opgenomen in het SAA. De procedure voor het vaststellen van selectielijsten is wettelijk bepaald. Het SAA verwijdert daarom geen data uit overgedragen archiefbestanden. Het SAA brengt ook geen wijzigingen aan in overgebrachte data. Zijn data in overgebrachte archieven niet correct dan kan iemand, conform de Uitvoeringswet AVG, een verzoek indienen om een zienswijze inhoudende verbeteringen en aanvullingen bij het betwiste stuk op te nemen¹⁹. Het moet gaan om data die de indiener van het verzoek betreffen. Het SAA zal de zienswijze toevoegen aan de data in het overgedragen archiefbestand en data en zienswijze, na het vervallen van de openbaarheidsbeperking, gecombineerd aanbieden via de Archiefbank.

Metadata zijn gerelateerd aan data. Bij het maken van een index op persoonsnaam worden de namen van de personen exact overgenomen uit de data waar de index naar verwijst. Zijn de namen in de data onvolledig of niet correct, dan zijn de metadata dus ook niet correct. Het SAA corrigeert op verzoek van derden de metadata niet zodat de gegevens in data en metadata parallel blijven. Derden kunnen wel het verzoek indienen dat een opmerking wordt toegevoegd aan de metadata van de index. Voorbeeld van een index op persoonsnamen waarin namen niet correct voorkomen is de index op de Meldingsrapporten van de politie uit de jaren 1940-1945. De politieagenten hebben bij het opstellen van de meldingen de namen van personen niet altijd volledig en foutloos opgeschreven en personen die aangiften deden hebben hun namen, bewust en onbewust, niet altijd correct gemeld. Zo zijn er vrij veel fouten gekomen in deze index en kan het voorkomen dat één persoon onder meerdere namen voorkomt in de index. Een verzoek tot het plaatsen van een opmerking moet schriftelijk en

¹⁷ AVG, artikelen 18 en 21

¹⁸ AVG, artikel 16

¹⁹ UAVG, artikel 45, lid 1 en 3

met reden omkleed worden ingediend.

Is door het SAA een fout gemaakt bij het samenstellen van de metadata en zijn gegevens uit de data niet correct opgenomen in de metadata, dan brengt het SAA vanzelfsprekend wel correcties aan in de metadata. Bij voorkeur ontvangt het SAA melding van dergelijke fouten ook schriftelijk.